

REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË KONTROLLIT TË LARTË TË SHETËTIT PËR VITIN 2017

Kuvendi i Shqipërisë,

- Duke vlerësuar rolin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, si institucioni më i lartë shtetëror i auditimit të jashtëm në Republikën e Shqipërisë;

- Duke vlerësuar rolin e institucionit për rritjen e transparencës dhe llogaridhënies në përdorimin e fondeve publike;

- Duke e konsideruar mjaft të rëndësishëm këtë institucion për nxitjen e përdorimit me efektivitet, eficiencë dhe ekonomi të fondeve dhe pronës publike dhe duke nënvizuar nevojën për përmirësime të mëtejshme në këtë drejtim;

- Duke nënvizuar nevojën për rritjen e shkallës së zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së;

Vlerëson veprimtarinë e KLSH-së për vitin 2017, në këto drejtime:

1. KLSH-ja ka ushtruar veprimtarinë në përputhje me Kushtetutën, strategjinë e zhvillimit të institucionit dhe kuadrin ligjor e rregullator.

2. KLSH-ja ka realizuar misionin e saj kushtetues e ligjor, duke informuar Kuvendin, palët e interesit dhe qytetarët, në mënyrë të vazhdueshme, të paanshme e të plotë, mbi përgjegjshmërinë që tregojnë institucionet dhe entet publike në përdorimin e fondeve buxhetore. Ky informim ka kontribuar në përmirësimin e qeverisjes dhe thellimin e luftës kundër korrupsionit.

3. Në veprimtarinë audituese, KLSH-ja është mbështetur në standardet ndërkombëtare të auditimit, si dhe në parimet e INTOSAI-t dhe EUROSAT-t. KLSH-ja ka bërë përpjekje të vazhdueshme për zbatimin e rekomandimeve të institucioneve homologe dhe mbikëqyrëse ndërkombëtare, si Gjykata Austriake e Auditimit dhe Gjykata e Auditimit e Moldavisë, SIGMA, si dhe rekomandimet e Raportit të Progresit të Komisionit Evropian.

4. Veprimtaria audituese e KLSH-së është zgjeruar krahasuar me një vit më parë, si në drejtim të numrit të auditimeve, ashtu edhe të numrit të institucioneve të audituara.

5. KLSH-ja ka vijuar harmonizimin e formave të ndryshme të auditimit, duke i dhënë përparësi rritjes së peshës së auditimeve financiare, auditimeve të performancës dhe auditimeve të teknologjisë së informacionit. Në këtë mënyrë, KLSH-ja ka vënë në zbatim rekomandimet e rezolutës së Kuvendit të vitit 2016, si dhe rekomandimet e BE-së e SIGMA-s. Peshën kryesore të auditimit vijnë ta kenë auditimet e përputhshmërisë.

6. Në auditimin e performancës u realizuan objektivat e parashikuar, si rritja e numrit të auditimeve; rritja e numrit të subjekteve të mbuluara me këtë lloj auditimi; rritja e numrit të gjetjeve, konkluzioneve e rekomandimeve për çdo auditim; rritja e rolit këshillues e rekomandues të KLSH-së; zbatimi i akteve rregullatore, duke sjellë përmirësimin e cilësisë së auditimit.

Megjithatë, auditimet e performancës zënë ende një peshë të vogël në veprimtarinë audituese, krahasuar me ato të kryera nga institucionet homologe të zhvilluara. Edhe cilësia e këtyre auditimeve duhet të përmirësohet më tej.

7. KLSH-ja ka realizuar rekomandimet për ngritjen dhe konsolidimin e auditimeve të Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit, duke rritur numrin e auditimeve të realizuara në krahasim me planin, e cila ka sjellë rritjen e mbulimit me këtë lloj auditimi. Konsolidimi i këtij auditimi specifik mbetet sfida për KLSH-në, si një kërkesë e kohës.

8. KLSH-ja ka vijuar punën për rritjen e dobisë së rezultateve të auditimit, e cila vërehet në këto drejtime:

a) Gjatë auditimit, KLSH-ja ka zbuluar parregullsi dhe shkelje financiare, me dëm efektiv në buxhetin e shtetit. Edhe këtë vit, shkeljet më të mëdha janë në fushën e menaxhimit të të ardhurave

dhe shpenzimeve të buxhetit, administrimin e pronës shtetërore dhe prokurimin publik. Kjo tregon se është e nevojshme të rritet përgjegjshmëria menaxheriale për të garantuar një sistem menaxhimi financiar dhe kontrolli sa më efektiv.

b) KLSH-ja, edhe për vitin 2017, ka arritur tregues pozitivë të efektivitetit të auditimeve, duke ruajtur një raport të kënaqshëm midis shpenzimeve të institucionit dhe vlerës së dëmit ekonomik të zbuluar e të rekomanduar për t'u zhdëmtuar.

9. KLSH-ja i ka kushtuar një vëmendje të posaçme rritjes së forcës rekomanduese të institucionit për përmirësimin e gjendjes së subjekteve të audituara. Për gjetjet nga auditimi, KLSH-ja ka dhënë rekomandimet përkatëse në format e:

- shpërblimit të dëmit shkaktuar buxhetit;
- masave me karakter organizativ, administrativ e disiplinor;
- propozimeve për ndryshim aktesh ligjore e nënligjore;
- kallëzimeve penale.

Pjesa më e madhe e kallëzimeve penale konstatohet në auditimin e njësive të qeverisjes vendore, e ndjekur nga auditimi i aseteve dhe mjedisit. Në këto kallëzime janë ngarkuar me përgjegjësi penale titullarë institucionesh, nëpunës të nivelit drejtues etj.

Rekomandon për KLSH-në për vitin 2018:

1. Objektivi kryesor i veprimtarisë së KLSH-së duhet të jetë nxitja e rritjes së përgjegjshmërisë dhe transparencës për përdorimin me efektivitet, eficiencë dhe ekonomi të pasurisë publike, duke forcuar integritetin e institucionit dhe duke rritur besimin e publikut.

2. KLSH-ja duhet të vijojë e të thellojë përpjekjet për forcimin e pavarësisë së institucionit, për të siguruar auditime të paanshme dhe objektive.

3. Kryerja e veprimtarisë audituese në përputhje me kuadrin ligjor e rregullator, si dhe me standardet ndërkombëtare të auditimit mbetet një detyrë e vazhdueshme e institucionit. Kjo kërkon vijimin dhe thellimin e punës së audituesve për njohjen e legjislacionit dhe të standardeve ndërkombëtare të auditimit, të cilat janë në zhvillim. Gjithashtu, vijimi i veprimtarisë trajnuese për rritjen e kapaciteteve profesionale të audituesve është me rëndësi në këtë drejtim.

4. Metodologjia e auditimit duhet të zhvillohet e përmirësohet më tej. Në themel të saj duhet të jetë auditimi me bazë risku, i cili ndikon në rritjen e eficiencës së veprimtarisë audituese dhe të përdorimit të fondeve publike.

5. Fokusi i veprimtarisë audituese duhet të jetë drejt rritjes së peshës së auditimit të performancës, për shkak të rolit mjaft të rëndësishëm që ka ky lloj auditimi në rritjen e efektivitetit, eficiencës dhe përdorimit me ekonomi të fondeve publike. Cilësia e auditimeve të performancës duhet të përmirësohet më tej, duke thelluar analizën e riskut, duke njohur më mirë standardet ndërkombëtare të auditimit, duke rritur kapacitetet profesionale të audituesve etj.

6. Një detyrë e rëndësishme mbetet thellimi i auditimit të teknologjisë së informacionit, nëpërmjet konsolidimit dhe përdorimit të elementeve të tij në auditimet e përputhshmërisë, financiare dhe të performancës.

7. Përmirësimi i cilësisë së auditimit është një detyrë e vazhdueshme e institucionit, për të rritur dobinë e tij. KLSH-ja duhet të konsolidojë Sistemin e Menaxhimit të Cilësisë, i cili përfshin kontrollin e cilësisë dhe sigurimin e cilësisë. Kontrolli i cilësisë duhet të konsolidohet, nëpërmjet zbatimit me korrektësi të kuadrit ligjor e rregullator. Ky kontroll duhet të mbështetet nga siguri i cilësisë, të kryer nga persona që nuk kanë marrë pjesë në procesin e auditimit.

8. KLSH-ja duhet të forcojë ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve, nëpërmjet përmirësimit të procedurave brenda institucionit dhe forcimit të bashkëpunimit ndër-institucional. Rol të rëndësishëm ka këtu bashkëpunimi me Komisionin për Ekonominë dhe Financat, nëpërmjet informimit progresiv mbi shkallën e zbatimit të rekomandimeve nga subjektet e audituara.

9. Me gjithë rritjen e konsiderueshme të transparencës në publikimin e rezultateve të auditimit,

KLSH-ja duhet të fokusohet më shumë në drejtim të përcjelljes profesionale dhe të kuptueshme të mesazhit të auditimit të palët e interesuara dhe qytetarët. Kjo do të ndikojë në rritjen e impaktit të raportimeve të KLSH-së, duke zgjeruar bazën e përdoruesve të tyre.

10. Zbatimi i rekomandimeve të KLSH-së për përmirësimin e kuadrit ligjor e rregullator është i rëndësishëm për të përmirësuar administrimin e fondeve e pronës publike, si dhe për të thelluar luftën kundër korrupsionit. Me rëndësi të veçantë është rekomandimi i KLSH-së për hartimin dhe miratimin e ligjit për përgjegjësinë materiale.

11. KLSH-ja duhet të ndjekë me përparësi shlyerjen e detyrimeve të prapambetura të papaguara si nga subjektet publike, ashtu edhe nga tatimpaguesit, duke synuar reduktimin e tyre.

12. KLSH-ja duhet të ndjekë, gjithashtu, zbatimin e rekomandimeve për shpërblimin e dëmit, duke synuar që e gjithë vlera e dëmit ekonomik të arkëtohet në buxhetin e shtetit.

13. Kuvendi nxit KLSH-në që:

- të thellojë dhe të përshpejtojë procedurat e auditimit mbi privatizimin e hotel “Dajtit” nga Banka e Shqipërisë, për të rritur transparencën e këtij procesi dhe për të forcuar përgjegjshmërinë për zbatimin e ligjit;

- të kryejë me përparësi auditimin e thelluar në drejtim të ndikimit në mjedis që kanë disa sektorë të veçantë, si koncesionet për ndërtimin e hidrocentraleve, aktivitetet minerare etj.;

- të kryejë auditimin e procedurës së prokurimit për ndërtimin e rrugës Rrëshen–Kalimash–Kukës–Morinë;

- të ndjekë me përparësi arkëtimin në buxhet të dëmit ekonomik të shkaktuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit apo edhe institucione të tjera, në të cilat KLSH-ja ka zbuluar dëme të konsiderueshme.

KRYETARI
Gramoz Ruçi

Miraturar në datën 19.7.2018